

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition om införande av förvaringsstraff och utveckling av förfarandet för frigivning av livstidsfångar

Inledning

Justitieministeriet begär utlåtanden om utkastet till regeringens proposition till riksdagen om införande av förvaringsstraff och utveckling av förfarandet för frigivning av livstidsfångar.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering söker regeringen omedelbara lösningar för att säkerställa att de farligaste fångarna med tanke på samhället och andras säkerhet inte frigges. Enligt regeringsprogrammet ska ett förvaringsstraff införas i Finland. Avsikten är att de allra farligaste fångarna ska kunna hållas fängslade så länge som de bedöms vara farliga. Denna möjlighet finns bland annat i Norges och Danmarks rättssystem.

I regeringsprogrammet anges dessutom att bedömningen av risken för våld utvecklas och dess roll i fångars frigivningsprövning stärks betydligt. Målet med skrivningen är att bedömningen av risken för våld ska ges högre prioritet i förfarandet för frigivning av livstidsfångar.

Bakgrund

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet. Till stöd för beredningen tillsattes en uppföljningsgrupp för perioden 7.4–31.12.2025. Före beredningen av utkastet till regeringsproposition publicerade justitieministeriet i december 2024 en bedömningspromemoria om ärendet (Justitieministeriets publikationer, Betänkanden och utlåtanden 2024:42, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165991>).

Målsättningar

Syftet med propositionen är att skydda samhället mot personer som gjort sig skyldiga till allvarliga brott och som bedöms vara farliga också i framtiden och att på så sätt förbättra säkerheten i samhället. För att uppnå detta mål föreslås det i propositionen att ett förvaringsstraff införs och att våldsriskerna ges större betydelse vid prövningen av frigivning av livstidsfångar.

Målet är också att utveckla processen för villkorlig frigivning för livstidsdömda fångar. Målet

är också att genom den föreslagna regleringen säkerställa att rättspsykiatrins resurser används till stöd för domstolens prövning på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt.

Svarsanvisningar för mottagare

Vem som helst kan lämna ett utlåtande.

Vänligen lämna utlåtandena i första hand genom att svara på begäran om utlåtande på utlåtande.fi. Anvisningar för att använda och registrera sig i tjänsten finns på utlåtande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar (användarstöd: [lausuntopalvelu.om\(at\)gov.fi](mailto:lausuntopalvelu.om(at)gov.fi)). Ministerierna ombeds också att spara det utlåtande som de lämnat via utlåtande.fi i ärendehanteringssystemet VAHVA (ärendenummer VN/24081/2023).

Om det inte är möjligt att använda utlåtande.fi kan utlåtandena sändas till ministeriets registratorskontor per e-post på adressen: [registratorskontoret.jm\(at\)gov.fi](mailto:registratorskontoret.jm(at)gov.fi) eller per post till adressen: Justitieministeriet PB 25, 00023 Statsrådet. I de utlåtanden som lämnas in till registratorskontoret ber vi er ange ärendenumret VN/24081/2023. Dessutom ber vi att de utlåtanden som lämnas in till registratorskontoret skickas till exempel som bilaga till e-posten i Word- eller PDF-format så att utlåtandehandlingen inte innehåller onödiga personuppgifter, såsom privatpersoners e-postadresser.

Alla utlåtanden är i regel offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtandena publiceras på projektets offentliga projektsidor (valtioneuvosto.fi/sv/projekt, identifieringskod VN/24081/2023). Ett utlåtande som lämnats in av en privatperson publiceras dock på projektsidorna endast om personen skriftligen begär det till exempel i samband med sitt utlåtande eller i ett följebrev till utlåtandet.

Alla utlåtanden som lämnats via utlåtande.fi, också utlåtanden från privatpersoner, är automatiskt tillgängliga för alla på utlåtande.fi. Ministeriet publicerar inte de utlåtanden som lämnats in till registratorskontoret på utlåtande.fi.

Utlåtandena ska inte innehålla onödiga personuppgifter. Även om ett utlåtande som en privatperson lämnat in till registratorskontoret inte publiceras på webben, kan alla ta del av det vid ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Tidtabell

Vänligen lämna utlåtandet senast den 5 december 2025.

Beredare

Ytterligare information ges av lagstiftningsråd Mirja Salonen, tel. 029 51 50072, mirja.salonen@gov.fi

Länkar:

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-073-4> - Varmuusvankeuden käyttöönotto ja elinkautisvankien vapauttamismenettelyn kehittäminen : Arviomuistio

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM077:00/2023> - Hankesivu

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM077:00/2023> - Statsrådets projektportal

Bilagor:

[HE luonnos 2025.pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle varmuusvankeuden käyttöönotosta ja elinkautisvankien vapauttamismenettelyn kehittämisestä

[Propositionens huvudsakliga innehåll de viktigaste förslagen och lagförslag.pdf](#) - Propositionens huvudsakliga innehåll de viktigaste förslagen och lagförslag

Sändlista:

A-klinikkasäätiö
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Etelä-Karjalan kärjäoikeus
Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Helsingin hovioikeus
Helsingin kärjäoikeus
Helsingin yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Helsinki Missio/ Aggredi
HUS, oikeuspsykiatria
Ihmisoikeusliitto
Itä-Suomen hovioikeus
Itä-Suomen yliopisto, oikeustieteiden laitos
Korkein oikeus
Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti/Krimo
Kris - Suomen keskusliitto ry
Lapin kärjäoikeus
Lapin yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Lapsiasiavaltuutettu
Lauerma, Hannu, Työelämäprofessori, Turun yliopisto, ylilääkäri, TYKS:n oikeuspsykiatria,
asiantuntijaylilääkäri, Psykiatrinen vankisairaala
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
Niuvanniemen sairaala
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeuspoliittinen yhdistys Demla ry
Oikeusrekisterikeskus
Oulun yliopistollinen sairaala, oikeuspsykiatria
Pirkanmaan kärjäoikeus
Pohjois-Savon kärjäoikeus
Poliisihallitus
Professori emerita Terttu Utriainen
Professori emeritus Matti Tolvanen
Professori emeritus Tapio Lappi-Seppälä

Rikoksettoman elämän tukisäätiö RETS
Rikosseuraamusalan Henkilöstöyhdistys RiKHe ry
Rikosseuraamuslaitos
Rovaniemen hovioikeus
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Asianajajat
Suomen lakimiesliitto ry (Juristiliitto)
Suomen Psykiatriyhdistys
Suomen Psykologiliitto
Suomen syyttäjäyhdistys ry
Suomen tuomariliitto ry
Tampereen yliopistollinen sairaala, oikeuspsykiatria
Tasavallan presidentin kanslia
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, oikeuspsykiatria
Tietosuoja-valtuutetun toimisto
Tuomioistuinvirasto
Turun hovioikeus
Turun yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Vaasan hovioikeus
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtiovarainministeriö
Vanhan Vaasan sairaala
Vankilavirkailijain Liitto VVL r.y.
Vankiterveydenhuollon yksikkö
Varsinais-Suomen kärjäoikeus

Remissinstansens utlåtande

Ni kan skriva ert utlåtande i textfältet nedan

Hinkkanen Ville
Oikeusministeriö

Salonen Mirja
Oikeusministeriö